

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W RZESZOWIE

LRZ.410.21.5.2024

Pan
Insp. Bogusław Kania
Komendant Miejski Policji w Rzeszowie
Komenda Miejska Policji w Rzeszowie
ul. Jagiellońska 13
35-959 Rzeszów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/033 – Funkcjonowanie systemu łączności w służbach podległych MSWiA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Policji w Rzeszowie ¹ , ul. Jagiellońska 13, 35-959 Rzeszów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Insp. Bogusław Kania, Komendant Miejski Policji w Rzeszowie ² , od 8 czerwca 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Funkcjonowanie systemów łączności radiowej w odniesieniu do wymagań i zagrożeń współczesnego świata 2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemów łączności radiowej
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. z wykorzystaniem dowodów wytworzonych przed i po tym okresie, związanych z przedmiotem tej kontroli
P1-odstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie
Kontrolerzy	1. Maciej Pilecki, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/129/2024 z dnia 24 września 2024 r. 2. Paulina Wojtowicz-Maryjka, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LRZ/140/2024 z dnia 16 października 2024 r. (akta kontroli, str.1-6)

¹ Dalej: KMP.

² Dalej: Komendant KMP lub Komendant.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o *NIK*.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli systemy łączności funkcjonujące w KMP spełniały ustalone wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych i bezpieczeństwa oraz umożliwiały komunikację w ramach całej służby.

KMP do komunikacji drogą radiową wykorzystywała głównie łączność opartą na systemie analogowym (nieszyfrowanym). Łączność analogowa nie zapewniała bezpiecznej komunikacji między funkcjonariuszami/patrolami z uwagi m.in. na łatwość podsłuchu przez osoby nieuprawnione oraz możliwość zakłócania nadawanego sygnału. Wydział Ruchu Drogowego oraz Wydział ds. Wykroczeń i Przestępstw w Ruchu Drogowym, korzystały z łączności cyfrowej DMR⁵. Rozpoczęto też proces wdrożenia systemu łączności cyfrowej TETRA⁶.

Środki łączności były skutecznie zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych (fizycznie). Ponadto funkcjonariusze oraz pracownicy KMP posiadali merytoryczne przygotowanie do obsługi systemów łączności funkcjonujących w KMP.

Komunikacja za pomocą kanału B112 umożliwiała współdziałanie służb podległych i nadzorowanych przez MSWiA. Możliwość taka była dopiero po wcześniejszym uzgodnieniu przez służby, które były zainteresowane skorzystaniem z tego kanału. W KMP obowiązywały procedury w zakresie organizacji i funkcjonowania radiowej sieci współdziałania służb MSWiA⁷ oraz plany działania określające zasady współpracy z innymi służbami (w tym z siłami zbrojnymi RP) w razie zagrożenia bezpieczeństwa państwa w czasie wojny. Jednakże w okresie objętym kontrolą kanał B112 nie był wykorzystywany.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemów łączności radiowej w odniesieniu do wymagań i zagrożeń współczesnego świata

Opis stanu
faktycznego

1.1.

W okresie objętym kontrolą w KMP do komunikacji drogą radiową wykorzystywano głównie łączność analogową (nieszyfrowaną) – KMP nie posiadała wiedzy dotyczącej daty jej wdrożenia. Jednocześnie korzystano z łączności cyfrowej DMR poziom 2 (szyfrowanej AS⁹) – wdrożonej w październiku 2012 r. przez Wydział Łączności i Informatyki Komendy Wojewódzkiej Policji¹⁰ w Rzeszowie w porozumieniu z KMP.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Digital Mobile Radio.

⁶ Terrestrial Trunked Radio.

⁷ Procedury wydane przez Komendanta Głównego Policji.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Applicability Statement.

¹⁰ Dalej: KWP.

Prace wdrożeniowe systemu łączności cyfrowej TETRA, (szyfrowanej TEA2¹¹) prowadzone przez Wydział Łączności i Informatyki KWP rozpoczęto w czerwcu 2024 r.

Komendant wyjaśnił, że *data zakończenia wdrożenia systemu uzależniona jest od pozyskania środków finansowych przez KWP. [...] W momencie całkowitego wdrożenia systemu TETRA, system ten stanie się prawdopodobnie głównym systemem łączności KMP.*

KMP posiadała 317 radiotelefonów analogowych, 107 radiotelefonów DMR oraz 149 radiotelefonów TETRA¹². Z systemu łączności cyfrowej DMR korzystał Wydział Ruchu Drogowego oraz Wydział ds. Wykroczeń i Przestępstw w Ruchu Drogowym. Pozostałe wydziały korzystały z analogowego systemu łączności. Ponadto funkcjonariusze w trakcie wykonywania zadań służbowych korzystali ze służbowych, jak również z prywatnych telefonów komórkowych oraz mobilnych terminali noszonych¹³, które umożliwiały nielimitowaną transmisję danych.

Telefonów komórkowych funkcjonariusze używali najczęściej w celu bezpośredniego kontaktu z przełożonymi. Terminale MTN służyły do kontaktu ze stanowiskiem dowodzenia aby przekazać krótkie dane dotyczące interwencji lub polecenia służbowe.

(akta kontroli, str.7-90)

1.2.

W trakcie oględzin ustalono, że łączność z patrolami/funkcjonariuszami dokonywana była przez trzech dyżurnych¹⁴. Do łączności dyżurni wykorzystywali następujący sprzęt:

- radiotelefony Motorola MTM-5400 z dostępem do sieci TETRA,
- radiotelefony Motorola GM-360 z dostępem do sieci analogowej,
- radiotelefon Motorola DM-3601 z dostępem do sieci DMR,
- komputery stacjonarne z zainstalowaną aplikacją SWD¹⁵, przez którą mieli możliwość przesyłania wiadomości na terminale posiadane przez patrol¹⁶.

Ponadto na stanowisku dyżurnego znajdowały się radiotelefony z dostępem do sieci zarządzania kryzysowego.

Wdrożone w KMP systemy łączności zapewniały funkcjonariuszom komunikację w ramach jednostki, jak również całej służby. Jakość połączeń w ramach poszczególnych sieci została oceniona jako dobra albo bardzo dobra¹⁷. Nie wystąpiły problemy techniczne podczas wykonywanych połączeń. Ponadto dyżurny na monitorze komputera miał możliwość wizualizacji położenia funkcjonariuszy/wozów patrolowych wyposażonych w terminale. Przemieszczanie się funkcjonariuszy/patrolu było na bieżąco aktualizowane. Poszczególne patrole oznaczone były na mapie kolorami: zielonym – w przypadku, gdy dany patrol był „wolny”, żółtym, gdy znajdował się w drodze na interwencję i czerwonym, gdy brał udział w interwencji.

Komendant wyjaśnił, że *w codziennej pracy funkcjonariuszy występują trudności w komunikacji związane z infrastrukturą – zasięg stacji jest ograniczony. Największy*

¹¹ TETRA Encryption Algorithm.

¹² Stan na 31 października 2024 r.

¹³ Dalej: MTN.

¹⁴ Dyżurny oraz dwóch zastępców.

¹⁵ System Wspomagania Dowodzenia.

¹⁶ Dyżurni mieli również informacje, gdzie patrole wyposażone w terminale się znajdują.

¹⁷ W trakcie oględzin dokonano próby połączenia w ramach poszczególnych systemów łączności. Jakość połączenia z patrole w ramach sieci analogowej została oceniona przez patrol jako – dobra. Połączenie z patrolami w ramach sieci DMR i TETRA zostało ocenione przez nie jako – bardzo dobre.

problem mają funkcjonariusze podległych komisariatów. Zróżnicowanie terenu, gdzie jest dużo pagórków i dolin utrudnia komunikację. [...] Wysokie budynki, wieżowce, skutecznie tłumią sygnał radiowy. Ukształtowanie terenu oraz wysokie budynki to dwie trudności, z którymi zmagają się funkcjonariusze komunikując się podczas służby. Niezbędne wówczas stają się telefony komórkowe i terminale MTN.

W sytuacji nagłego kryzysu skutkującego utratą lub ograniczeniem możliwości korzystania z systemów łączności, kontakt z funkcjonariuszami zapewniono poprzez użycie telefonów komórkowych oraz terminali.

KMP była zabezpieczona na wypadek utraty zasilania – posiadała system zasilania awaryjnego BPS oraz agregat prądotwórczy wraz z zapasem paliwa umożliwiającym jego pracę przez 35 godzin.

Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki KMP wyjaśnił, że *w przypadku braku zasilania, w pierwszej kolejności włącza się urządzenia BPS, które służy do chwilowego podtrzymania pracy m.in. dwóch stanowisk dyżurnych, po czym uruchamia się agregat prądotwórczy. Z danych technicznych wynika, że może pracować do 48 godzin przy średnim obciążeniu 75%.*

(akta kontroli, str.85-94)

1.3.

System łączności analogowej nie był szyfrowany, system łączności cyfrowej DMR – był szyfrowany w standardzie AS, a wprowadzany system łączności cyfrowej TETRA – szyfrowany w standardzie TEA2.

W wyniku oględzin ustalono, że:

- systemy łączności znajdujące się w dyżurce były zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Aby wejść do pomieszczeń dyżurki, w którym znajdował się sprzęt łączności, niezbędna była karta dostępu. Osoby, wchodzące do pokoju musiały wpisać się do *Ewidencji wejść na dyżurkę KMP*, podając swoje imię i nazwisko, dzień i godzinę wejścia, stanowisko służbowe oraz instytucję oraz cel wizyty. Wejście do pomieszczenia było monitorowane.

- nieużywany w danym momencie sprzęt służący do łączności (radiotelefony, terminale) był przechowywany w osobnym pomieszczeniu¹⁸. Znajdowało się ono za metalowymi drzwiami, których otwieranie zabezpieczone było kodem. Stacje do ładowania radiotelefonów były umieszczone w metalowych szafkach. Terminale oraz nieaktywne radiotelefony do sieci analogowej znajdowały się na stoliku. Pomieszczenie było monitorowane.

Wydawanie sprzętu było odnotowywane w *Ewidencji sprzętu wydanego do służby*, w której zapisywane były informacje dotyczące: daty, rodzaju i typu pobranego sprzętu, numeru fabrycznego, nazwiska pobierającego, godziny pobrania i zwrotu sprzętu oraz nazwiska przyjmującego.

W kontrolowanym okresie w KMP nie odnotowano przypadku wycieku czy przejęcia informacji przekazywanych poprzez ww. systemy łączności oraz incydentów związanych z ingerencją osób nieuprawnionych w te systemy.

Komendant wyjaśnił, że *w przypadku systemu łączności analogowej sytuacja taka jest możliwa poprzez wykorzystanie ogólnodostępnych skanerów częstotliwości, które bez żadnych ograniczeń można zakupić na wolnym rynku.*

¹⁸ Pomieszczenie to było wykorzystywane również do przechowywania broni. Sposób zabezpieczania sprzętu łączności zweryfikowano na podstawie oględzin w Wydziale Prewencji KMP. Wydział ten znajdował się na czwartym piętrze KMP. Aby dojść do pomieszczenia ze sprzętem łączności należało przejść przez trzy drzwi – wszystkie zabezpieczone kartą dostępu lub kodem.

Osoby obsługujące systemy łączności posiadały odpowiednie uprawnienia. Funkcjonariusze obsługujący (korzystający) z systemów łączności po zakończeniu kursu podstawowego uzyskali uprawnienia do korzystania z systemów łączności Policji.

(akta kontroli, str.85-90, 95-98)

1.4.

KMP nie zatrudnia administratorów systemów łączności.

Komendant wyjaśnił, że administratorzy systemów łączności zatrudnieni są w KWP. Ze względu na bardzo małą odległość KWP od KMP, wspomagają oni doraźnie pracę użytkowników systemów łączności KMP.

Za realizację zadań dotyczących utrzymania sprawności działania urządzeń i infrastruktury systemu łączności odpowiedzialne są dwie osoby zatrudnione w Wydziale Łączności i Informatyki KMP.

Komendant wyjaśnił, że odpowiednio zaprogramowane telefony ze sprawnymi i naładowanymi bateriami, przekazywane są do poszczególnych komórek organizacyjnych KMP. Gdy nie są wykorzystywane w swojej komórce organizacyjnej wówczas ten czas wykorzystuje się na konserwację i przegląd sprzętu. W razie niewielkiej awarii, urządzenia są naprawiane przez pracowników łączności KMP (np. wymiana baterii, antenki lub pokrętła potencjometru, itp.). W przypadku poważniejszych awarii sprzęt jest przekazywany do Wydziału Łączności i Informatyki KWP celem dokładniejszej diagnostyki i naprawy. Jeśli po diagnostyce – ewentualnie konsultacjach telefonicznych z administratorem KWP – okazuje się, że naprawa jest nieopłacalna, wówczas urządzenia poddawane są wybrakowaniu i utylizacji.

W okresie objętym kontrolą poddano utylizacji 57 radiotelefonów.

Świadczenie, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2022 r. w sprawie wysokości świadczenia teleinformatycznego dla osób realizujących zadania z zakresu cyberbezpieczeństwa¹⁹, w KMP otrzymuje cztery osoby: Naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Informacji, Naczelnik Wydziału Łączności i Informatyki, Specjalista Wydziału Łączności i Informatyki oraz Inspektor Wydziału Łączności i Informatyki.

(akta kontroli, str. 99-120, 174-177)

1.5.

Wszyscy funkcjonariusze – w ramach szkolenia podstawowego – zostali przeszkoleni w zakresie zasad funkcjonowania oraz obsługi systemów łączności, co było zgodnie z wymogiem określonym w § 15 ust. 2 Zarządzenia nr 22 Komendanta Głównego Policji²⁰ z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie określenia metod i form wykonywania zadań Policji z użyciem środków łączności radiowej²¹.

Funkcjonariusze nie brali udziału w dodatkowych szkoleniach dotyczących systemów łączności.

Komendant wyjaśnił, że funkcjonariusze zapoznawani są z zarządzeniem nr 22 KGP. Doraźnie na polecenie KGP lub Komendanta Wojewódzkiego Policji, funkcjonariusze są ponownie zapoznawani z ww. zarządzeniem. Przy wdrażaniu nowych systemów łączności, wszyscy użytkownicy są szkoleni z zakresu obsługi i zasad działania przez Wydział Łączności i Informatyki KWP.

¹⁹ Dz. U. z 2022 poz. 131.

²⁰ Dalej: KGP.

²¹ Dz. Urz. KGP z 2020 r., poz. 38. Dalej Zarządzenie nr 22 KGP.

W związku z rozpoczęciem wdrażania systemu TETRA, do dnia zakończenia czynności kontrolnych, szkolenia z tego systemu nie zostały przeprowadzone.

(akta kontroli, str.121-134, 178-181)

1.6.

Standardy wdrażania i użytkowania systemów łączności zostały określone w dokumencie *Wymagania standardów technicznych, użytkowanych oraz bezpieczeństwa - stosowanych w Policji - w zakresie informatyki i łączności* zatwierdzonym przez KGP.

Komendant wyjaśnił, że *użytkowane systemy łączności spełniają wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa zgodnie z zatwierdzonym dokumentem przez KGP. [...] Przy wdrażaniu i użytkowaniu systemów łączności, osoby korzystające są zobowiązane do przestrzegania ww. wymagań i standardów. KMP nie jest dysponentem środków budżetowych, dlatego wszystkie zaawansowane technologie są wprowadzane przez KGP lub KWP we współpracy z pracownikami KMP.*

Za aktualizację danych radiowych odpowiadała KWP, które te dane wprowadzała.

Serwisowaniem i przeglądami technicznymi infrastruktury radiowej KMP, w tym przemienników i masztów zajmował się Wydział Łączności i Informatyki KWP.

Z informacji uzyskanej z KWP wynika, że *wszystkie maszty będące na stanie KWP podlegają przeglądom technicznym. W 2024 r. przeglądom technicznym poddano 95 masztów, w tym wszystkie maszty użytkowane przez KMP. W okresie objętym kontrolą maszty i przemienniki użytkowane przez KMP nie uległy awariom.*

Normy wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny zostały określone w zarządzeniu nr 27 KGP²² z dnia 16 kwietnia 2019 r.

Norma ilości radiotelefonów określona dla KMP wynosiła 399 szt. Liczba radiotelefonów w KMP wynosiła 576 szt. i przekraczała określony normatyw o 177 szt. (tj. o 44,4%). Normatyw dla stacji przezożnych wynosił 95 szt. i w 100% odpowiadał tej normie.

Jednakże nie wszystkie jednostki podległe spełniały wyznaczone normy. W czterech jednostkach liczba radiotelefonów była poniżej normy (brakowało od trzech do 22 radiotelefonów), a w czterech norma ta była przekroczona (przekroczenie wynosiło od dwóch do 182 szt.)

Komendant wyjaśnił, że *rozbieżności pomiędzy normami, a rzeczywistym stanem wynikają ze specyfiki służby oraz podległego terenu, na którym pełnią służbę funkcjonariusze np. Komisariat Policji w Trzebowniku swoim zasięgiem obejmuje międzynarodowy port lotniczy w Jasionce, gdzie pełnią służbę funkcjonariusze z innych jednostek Policji, których doraźnie trzeba wyposażyć w sprzęt łączności. Drugim przykładem jest Wydział do wykrywania Przestępstw Gospodarczych KMP, gdzie nie ma potrzeby wyposażać w radiotelefony zgodnie z normami, ponieważ funkcjonariusze w czasie codziennej służby nie wykorzystują takiej ilości sprzętu, który może być przekazany innemu Wydziałowi w KMP, gdzie jest taka potrzeba. Wydział Łączności i Informatyki KMP wyposażony jest w znaczną ilość radiotelefonów do nowego systemu łączności TETRA. W momencie wdrożenia tego systemu w całą Komendzie, sprzęt zostanie przekazany do podległych jednostek/komórek*

²² Zarządzenie nr 27 KGP w sprawie określenia norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz funkcjonariuszy i pracowników Policji w sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny oraz szczegółowych zasad jego przyznawania i użytkowania (Dz. Urz. KGP poz. 66 ze zm.)

organizacyjnych a radiotelefony analogowe będą systematycznie wycofywane i narzucone normy będą się pokrywać ze stanem rzeczywistym.

(akta kontroli, str.121-125, 144-154)

1.7.

KMP nie była dysponentem środków budżetowych. Potrzeby w zakresie wyposażenia w środki łączności przekazywano do Wydziału Łączności i Informatyki KWP. W okresie objętym kontrolą KMP dwukrotnie wniosowała do KWP o zamówienie sprzętu wykorzystywanego w Wydziale Łączności i Informatyki KMP na łączną kwotę 1619,40 zł.

KMP na pokrycie potrzeb w zakresie finansowania lub wyposażenia w środki łączności nie korzystała ze środków przewidzianych w ramach Funduszu Wsparcia Policji.

Z informacji uzyskanej od KWP wynika, że na wdrożenie i eksploatację systemu TETRA w KMP wydatkowano łącznie 47985,58 zł, w tym w 2023 r. – 45200 zł, a w 2024 r. – 2785,58 zł.

(akta kontroli, str.121-125, 135-143, 174-177)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, systemy łączności funkcjonujące w KMP umożliwiały komunikację w ramach jednostki i całej służby. Wykorzystywane środki łączności (sprzęt) były zabezpieczone przed dostępem osób nieuprawnionych. Użytkowane systemy łączności spełniały ustalone wymagania dotyczące standardów technicznych, użytkowych oraz bezpieczeństwa.

W KMP zapewniono wystarczające wsparcie techniczne dla utrzymania sprawności i bezpieczeństwa użytkowanego sprzętu radiowo-komunikacyjnego.

Ponadto funkcjonariusze oraz pracownicy KMP zostali przeszkoleni w zakresie zasad funkcjonowania oraz obsługi systemów łączności w ramach szkolenia podstawowego. Szkolenie z wdrażanego systemu łączności cyfrowej TETRA nie zostało przeprowadzone ze względu na jego początkową fazę wdrażania.

OBSZAR

2. Komunikacja z innymi służbami – interoperacyjność systemów łączności radiowej

Opis stanu
faktycznego

2.1.

Zgodnie §9 pkt 3 zarządzenia nr 22 KGP praca kanału radiowego B112 powinna odbywać się według procedur określonych w *Zasadach organizacji i funkcjonowania radiowej sieci służb MSWiA*²³. Wskazano w nich, że radiowa sieć współdziałania przeznaczona jest do doraźnego zapewnienia łączności pomiędzy służbami w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, porządku publicznego, klęsk żywiołowych, katastrof i innych nadzwyczajnych zdarzeń powodujących zagrożenie życia i zdrowia ludzi, środowiska naturalnego lub dóbr naturalnych.

²³ Z dnia 17 kwietnia 2019 r.

Komendant wyjaśnił, że KMP w Rzeszowie posiada systemy łączności radiowej do prowadzenia wspólnych działań z innymi służbami podległymi MSWiA, ale nie ma żadnych zawartych porozumień w tym zakresie. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły sytuacje wymagające prowadzenia działań z innymi służbami przy wykorzystaniu kanału współdziałania oraz nie prowadzono wspólnych ćwiczeń zakończonych sformulowaniem wniosków.

W trakcie oględzin ustalono, że systemy łączności funkcjonujące w KMP umożliwiają współdziałanie z systemami w innych służbach podległych MSWiA. Przeprowadzona próba połączenia ze innymi służbami z wykorzystaniem kanału B112 przebiegła pomyślnie²⁴ (przekazany komunikat był słyszalny w urządzeniach obsługiwanych przez przedstawicieli pozostałych służb biorących udział w próbie).

Komunikacja za pomocą tego kanału uniemożliwiała jednak sprawną wymianę informacji w przypadku próby kontaktu kilku rozmówców chcących przekazać informacje w tym samym czasie. Ponadto ustalono, że próba użycia kanału B112 bez wcześniejszego poinformowania odbiorców o chęci kontaktu była niemożliwa.

Komendant wyjaśnił, że podczas zdarzeń kryzysowych, przedstawiciele (wyznaczeni dowódcy) poszczególnych służb biorących udział w zabezpieczeniu, zbierają się w miejscu zdarzenia – zbiera się „sztab”. Poczynione przez nich ustalenia, współpraca oraz zadania do wykonania przekazywane są przez dowódców - poprzez system łączności danej jednostki - do podległych funkcjonariuszy. Dlatego nie było potrzeby wykorzystywania kanału B112.

Określając problemy jakie mogą się pojawiać w korzystaniu z kanału B112 Komendant wyjaśnił, że Kanał B112 jest kanałem łączności analogowej, więc może być łatwo podsłuchiwany lub zakłócany przez osoby nieuprawnione. W przypadku ataku terrorystycznego osoba podsłuchująca na jednym kanale ma wszystkie informacje przekazywane przez dowódców służb będących na miejscu.

Drugim przykładem mogącym sprawiać problemy może być zbyt duża liczba osób pracujących na jednym kanale. Funkcjonariusze będą zakłócać innych swoją korespondencją.

Kolejnym przykładem może być przypadkowe, nieświadome wciśnięcie przycisku nadawania [...] co skutecznie blokuje cały kanał i łączność będzie niemożliwa.

(akta kontroli, str. 85-90, 155-159)

2.2.

KMP nie podpisała żadnego porozumienia określającego zasady współdziałania z podmiotami zewnętrznymi, niepodlegającymi MSWiA, w tym siłami zbrojnymi RP. KMP nie prowadziła wspólnych ćwiczeń z innymi służbami nienadzorowanymi przez MSWiA. W KMP obowiązywał *Plan działania kierownika jednostki zmilitaryzowanej KMP w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*²⁵.

Komendant wyjaśnił, że opisano w nim sposób prowadzenia łączności radiowej ze służbami podległymi ministrowi MSWiA oraz siłami zbrojnymi RP w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki prowadzenia działań przy wykorzystaniu zintegrowanego systemu łączności.

Na podstawie umowy użyczenia Gmina Miasta Rzeszów, przekazała do KMP sprzęt, który stanowił zestaw do rozbudowy radiowej sieci łączności Zarządzania Kryzysowego Prezydenta Miasta Rzeszowa, który umożliwiał współdziałanie z innymi podmiotami na wypadek zdarzenia kryzysowego na terenie Rzeszowa. W okresie

²⁴ Po wcześniejszym nawiązaniu kontaktu drogą telefoniczną z potencjalnymi odbiorcami sygnału.

²⁵ Dokument niejawnny o klauzuli tajności „POUFNE”.

objętym kontrolą, sprzęt ten znajdował się w dyżurce KMP (był podłączony i przygotowany do użycia). W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki jego wykorzystywania przez KMP.

(akta kontroli, str.85-90, 160-170)

2.3.

KMP w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 września 2024 r. nie prowadziła wspólnych ćwiczeń i testów – obejmujących prowadzenie komunikacji za pomocą systemów łączności – z innymi służbami.

Komendant wyjaśnił, że *brak jest w tym zakresie dokumentacji, która wskazywałaby w jaki sposób należy prowadzić wspólne ćwiczenia, testy czy działania. Współpraca pomiędzy służbami wypracowana przez lata doświadczeń w codziennej służbie oraz prowadzonych ćwiczeniach sztabowych, w tym różnego rodzaju sytuacji kryzysowych wykazały, że nie ma potrzeby realizacji wspólnych ćwiczeń w zakresie samej komunikacji radiowej.*

(akta kontroli, str. 171-172)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli komunikacja za pomocą kanału B112 umożliwiała współdziałanie służb podległych i nadzorowanych przez MSWiA. Jednakże, komunikacja ta wymagała wcześniejszego kontaktu i umówienia się na korzystanie z niego. Pomimo, że w okresie objętym kontrolą nie korzystano z tego kanału, to w KMP obowiązywały ogólne procedury w zakresie organizacji i funkcjonowania radiowej sieci współdziałania służb MSWiA.

KMP posiadała plany działania określające zasady współpracy z innymi służbami (w tym z siłami zbrojnymi RP) w razie zagrożenia bezpieczeństwa państwa w czasie wojny. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r. nie prowadzono wspólnych ćwiczeń, szkoleń i działań z innymi służbami, w ramach których prowadzono komunikację za pomocą łączności radiowej.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Rzeszowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Rzeszów, 13 listopada 2024 r.

Kontrolerzy

Maciej Pilecki
Specjalista kontroli państwowej

/-/

Paulina Wojtowicz-Maryjka
Inspektor kontroli państwowej

/-/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie
p.o. Wicedyrektor
Witold Pałasz

*p.o. Wicedyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Rzeszowie
/-/
Witold Pałasz*